

פרשת תזריע מצורע

כניסת שבת: 18:51

צאת השבת: 19:56

רבנו תם: 20:25

אופק תל אביב

ה' אייר התשפ"א

בית תורה וחסד עטרת מרדכי אליהו

בית מדרש יום והצות לילה, לימוד משניות והוזהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים. ובית תמחו לנזקים על שם ולעילוי נשמת מור מרן הראש לצ' המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א ולעילוי נשמת הנדיקים הקדושים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר רבי אלעזר למשפחת אבותיה זיל"א ולעילוי נשמות הנדיקים: מרן הראש לצ' הרב עובדים זסק"ל זיע"א ומרן הרב זרם אברהם זצוק"ל זיע"א

פרשת השבוע מתורת מרן הראש לצ' זיע"א

גדולה מילה

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (וי"ב, ג)

חז"ל (שבת קלי"ב ע"א) דרשו מהמילים: "וביום השמיני" – שאפילו אם חל יום השמיני בשבת צריך למול את התינוק. דין זה נחדש בפרשתנו, ולא בפרשת "לך לך". שם התורה מבארת את הלכות המילה של עבדים ובנים וכן את חומרת איסור הערלה ומעלת כריתת הברית.

'אור החיים' הקדוש בפרשתנו (וי"ב, ג) הקשה: מדוע לא הוזכר דין זה שמילה דוחה את השבת אצל אברהם אבינו, בפרשת "לך לך"? וביאר: "שלא יחשוב אדם כי לא הקל ה' שבת לגבי מילה אלא להאבות שלא קיבלו התורה וחומרת שבת, אבל ישראל שנצטוו מה' 'מחלליה מות יומת' (שמות ל"א, י"ד) לא ידחה שבת... אשר על כך ציווה ה' פרט זה לבנים שקיבלו התורה", לומר לך שמילה דוחה את השבת גם אחר מתן תורה. עוד אפשר לומר, שבזמן האבות באמת מילה לא דחתה את השבת; דווקא לאחר מתן תורה מילה דוחה שבת.

בין כך ובין כך, רואים אנו כמה גדולה מעלתה של המילה, שדוחה את השבת החמורה והשקולה ככל התורה כולה.

חז"ל דרשו על הפסוק בזכריה (ט"ו, י"א): "גם את בדם בריתך שלחתי אסירך מבור אין מים בו", שהיו ישראל במצרים ערום ועריה, "ונתן להם שתי מצוות: דם פסח ודם מילה, שמלו באותו הלילה, שנאמר: 'מתבוססת בדמך' – בשני דמים" (רש"י שמות י"ב, ו). זאת משום שישראל היו אז ללא מצוות להתעסק בהן, ונוצר עליהם קטרוג: מדוע ובאיזו זכות הם נגאלים קודם הזמן? משה רבינו, שנשלח להציל את בני ישראל, לא עמדה לו הזכות של הצלת ישראל כיון שהתירשל בברית המילה (נדרים ל"א ע"ב).

גם בימי יהושע, כאשר ביקשו עם ישראל להיכנס לארץ ישראל, לא יכול היה ללא זכות המילה. וכך אמר לו הקב"ה ליהושע: "עשה לך חרבות צורים ושוב מול את בני ישראל שנית". לאחר שיהושע מקיים את מצות המילה, אומר לו ה': "היום גלותי חרפת מצרים מעליכם". ודרשו חז"ל (הובא ברש"י יהושע ה', ט) שמצרים תלו את יציאת ישראל בעבודה זרה שלהם ואמרו: "כוכב אחד יש ששמו 'רעה' והוא סימן של דם, רואים אותו אנו עליכם במדבר... והם אינם יודעים שהוא דם המילה. וכשמלו בימי יהושע ובא אותו הדם, הוסרה מהם אותה החרפה שעדיין ערב רב שעלו עימם היו מונים להם". כלומר ברית המילה מעכבת, בלעדית אי-אפשר לצאת ממצרים ובלעדית אין להיכנס לארץ. ואין זכות שישוע.

לא לחינם אמרו חז"ל (משנה נדרים פ"ג מ"א): "גדולה מילה שנכרתו עליה שלוש עשרה בריתות". ועוד אמרו (שם): "גדולה מילה שכל המצוות שעשה אברהם אבינו לא נקרא 'שלם' עד שמלו שנתנו (בראשית י"ד, א'): 'התהלך לפני והיה תמים'" (נתיבי שם עוד על גדולת המילה ומעלתה). אף שאברהם אבינו נזרק לכבשן האש על אמונתו בה' יתברך ונקרא שלם אחר ניסיון קשה זה, אבל עדיין לא הגיע לשלמות האמיתית. את השלמות הזו השיג דווקא בברית המילה, כשמסר את נפשו עליה בגיל תשעים ותשע שנים. לכן נאמר לו: "התהלך לפני והיה תמים".

בברית זו, שהיתה בלילה במצרים, קיבלו עליהם בני ישראל עול מלכות שמים. הם נכנסו לברית עם הקב"ה ומיד נגאלו, כי עבדי הם ולא עבדים לעבדים.

חז"ל מתארים לנו שמצוה זו עדיין נמשכת. הם מספרים על אברהם אבינו שהוא יושב על פתח גיהנום, כל מי שנימול כדת וכדין ושומר את בריתו – מקומו בגן עדן, ואברהם אבינו מסייעו (בראשית רבה מ"ח, ח).

ברוך השם, עם ישראל על כל עדותיו, פלגיו ומפלגותיו מקיים את מצות המילה בשמחה. בזכות המצוה הגדולה והיקרה הזאת ניגאל מבור הגלות כאשר נגאלנו ממצרים, לגאולת עולמים. (דברי מרדכי)

תנא דבי אליהו חיזושים בפרשה חבית מדרשו

רוצים גאולה שלמה

פגישה בין שני ענקי עולם על המשיה

פעם הייתי נוכח בפגישה של שני גאוני עולם מהדור הקודם, כשהרה"ג בענגיס זצוק"ל, אבי"ד העדה החרדית, בא לבקר את הרה"ג צדקה חוצין הזקן זצוק"ל, שהיה ידוע כירא שמים, חסיד, למדן וצדיק גדול. הרה"ג בענגיס דיבר אז בעברית הקרובה לאידיש, ומנגד הרב צדקה בעברית הקרובה לערבית. כיוון שכך, היה להם קשה לשוחח ביניהם, ואני העברתי את הדברים מזה לזה. באותה פגישה שאל הרב צדקה את הרב בענגיס למה חכמים תיקנו להתפלל על משיח, הרי אין בן דוד בא אלא בהיסח הדעת! ענה הרה"ג בענגיס שיש הבדל בין תפילה לבקשה. והרה"ג צדקה לא קיבל תשובתו. שאל הרב בענגיס: ומה כבודו אומר? אמר הרב צדקה לרב בענגיס: כשכבודו מתפלל "את צמח דוד", האם הוא חושב על המשיה או על הרמב"ם שלמד באותו יום? פחדתי לומר מילים אלו להרה"ג בענגיס. והרב צדקה לחץ עלי לומר וחששתי, וציווה עלי: תאמר לו משמי שכך אני אומר! ואמרת: הרב אומר כך. ענה לי אז הרה"ג בענגיס: נכון! אנתנו לא חושבים שאמת יבוא משיח.

כיוון שלא דורשים את ציון – מגיפה באה

במדרש שמואל ובילקוט שמעוני (שמואל ב' כד) כתוב על המגיפה בימי דוד, שמתו בה שבעים אלף מישראל. אומר המדרש: "למה דוד דומה באותה שעה? לאחד שהיה מכה את בנו ואינו יודע למה מכהו. באחרונה אמר ליה דע על דבר פלוני הכייתך. כך כל אותן האוכלסים שנפלו לא נפלו אלא על ידי שלא תבעו את בנין בית המקדש. והלא דברים ק"ו ומה אלו שלא ראו את בית המקדש כך אנו על אחת כמה וכמה, לפיכך התקינו נביאים הראשונים שיהיו ישראל מתפללין שלשה פעמים בכל יום ואומרים השב שכניתך לציון וסדר עבודתך לירושלים עירך".

ממדרש זה אנו למדים שיש חובה בכל זמן ועת לתבוע ולהתפלל לפני ה' שיבנה את בית המקדש במהרה ובימינו, ומשום כך, כאמור, נתקן להתפלל ולדרוש את זה לפני יושב מרום שלוש פעמים ביום. ואל זאת אנו צריכים לכוון ככוונה יתירה בכל תפילותינו ובביטחון ותקווה שלא ישיבנו ריקם מלפניו ועינינו תחזינה במהרה בשבוב לציון ברחמים. כן מביא גם הרמב"ן בפרשת קרח (נמדבר פט"ז פס' כ"א) שהיה העונש על ישראל על איחור בניין בית הבחירה, שהיה ארון האלוקים הולך מאוהל אל אוהל כגר בארץ ולא היו השבטים מתעוררים לאמר נבנה בית לשם ה' כמו שציוו "לשכנו תדרשו ובאת שמה" (דברים יב, ה) ועם היות שדוד התעורר אליו והאל יתברך מנעו ממנו, היה ראוי שישראל ישתדלו עליו והיו הם הבונים ולא דוד, ולהתירשלותם בזה היה הקצף והנגף עליהם. וכן מביא הרד"ק על שמואל.

להתחזק בתפילה על גאולה שלמה

רבי יהודה הלוי כותב בספרו על חזונו על ענין בניין בית המקדש (מאמר ב' אות כ"ד): "אמר החבר הובשתני מלך כוזר, והעון הזה הוא אשר מנענו מהשלמת מה שיעדנו בו והאלקים בבית שני וכו', ואין דבורנו 'השתחו להר קדשו', והשתחו להדום רגליו, ויהחזיר שוכנתו לציון וזולת זה, אלא כצפוף הזריר, שאין אנתנו חושבים על מה שנאמר בזה וזולתו, כאשר אמרת מלך כוזר".

היה רגיל החכם הגאון רבי יעקב מוצפי עליו השלום, חסידא קדישא ופרישא, לומר תיקון חצות בבכיות נוראות, ממש אבן מקיר תזעק. היינו הולכים אליו לשמוע את בכיותיו. היה יושב בחצות לילה ושופך דמעות על בגדיו.

שמעתי אותו שלוש שנים בראש השנה שהיה אומר: "למה לא בא בן ישי גם תמול גם היום אל הלחם". רבותי! אתמול התפללנו, תקענו בשופר, לא אכלנו חצי יום. למה לא בא אתמול, ולמה לא בא היום שעדיין יום שני של ראש השנה הוא?

על זה אומר הפסוק "אל הלחם", כלומר שכל תפילותינו היו על עצמנו ולא לצורך הכלל. התפללנו שנהיה בריאים ושיהיה לנו שכל, ושתהיה לנו פרנסה ולחם לאכול. אבל על המשיה לא התפללנו. וסימנך שכאשר אומרים "אבינו מלכנו, פרנסנו פרנסה טובה", או "שערי פרנסה טובה", כולם אומרים אמן בחזקה. אבל כשאומרים "שערי גאולה" ו"שערי משיח", עונים ברפיון. ועל כן אנתנו מתפללים "השיבנו ה' אלך ונשובה, חדש ימינו כקדם". (אביהם של ישראל על התורה)

הלכות שבת
מפסקי מרן
הראש"צ זיע"א

הלכות ספירת העומר

- א. **כתוב בתורה:** "וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם את עומר התנופה, שבע שבתות תמימות תהיינה" (ויקרא כג, טו). וקבלו רבותינו ז"ל שהשבת האמורה כאן הוא יום טוב ששם הוא נקרא בתורה "שבת". והוא יום טוב הראשון של פסח. לכן במוצאי יום טוב ראשון של פסח, מתחילין לספור ספירת העומר עד גמר שבעה שבועות.
- ב. **הזהר הקדוש** הפליג מאוד בחשיבות ספירת העומר, וז"ל: "כל בר נש דלא מני חושבנא דא אינון שבע שבתות תמימות למוזכי לדכיותא דא לא אקרי טהור ולא בכללא דטהור הוא. ולא הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא". (אמור צו א). [תרגום: כל אדם שלא מונה חשבון זה אותם שבע שבתות תמימות לזכות לטהרה זו, לא נקרא טהור ולא בכללו של טהור הוא ולא כדאי הוא שיהיה לו חלק בתורה].
- ג. **יש אומרים** שחצי שעה לפני זמן ספירת העומר, היינו חצי שעה קודם השקיעה, אסור לאכול ארוחה קבועה ורק אכילת עראי של פחות מ"כביצה" פת מותרת. ואם התחיל לאכול, יש אומרים שבהגיע הזמן חייב להפסיק ולספור, ויש אומרים שאינו חייב להפסיק. וטוב לברך ולספור ואחר כך להמשיך ולאכול. (עיין שו"ע תפס סעי' ד ונו"כ שם).
- ד. **מותר** לכתחילה לטעום פירות וכד' לפני ספירת העומר.
- ה. **נוהגים לומר** "לשם יחוד" לפני ספירת העומר, וצריך לשים לב ביום האחרון של ספירת העומר שלא לומר את הפסוק: "וספרתם לכם וכו'" שבע שבתות תמימות תהיינה", ואף אם אמר יכול לספור עם ברכה ואין בכך כלום.
- ו. **מצוה** על כל אחד ואחד לספור לעצמו כמו שכתוב בתורה: "וספרתם לכם". אמנם, בדיעבד, אם כיוון לצאת בברכה ובספירה של מישוה אחר, והמברך כיוון להוציאו - יצא ידי חובה. (עיין שו"ע תפס סעי' א ונו"כ).
- ז. **אין מברכים** "שהחיינו" על ספירת העומר. (כה"ח תפס ס"ק ג. הגדת אורח חיים עמ' רכו)
- ח. **צריך** לברך ולספור מעומד, ובדיעבד אם ספר בישיבה יצא. זקן או חולה שקשה להם לעמוד, יכולים לספור לכתחילה בישיבה. (כה"ח תפס ס"ק טו, טז).
- ט. **לכתחילה** קודם שיברך, צריך שידע על מה הוא מברך, דהיינו, שידע כמה ימים הוא בספירה. ובדיעבד אם לא ידע ופתח וברך על דעת שיספור כמו שישמע מחברו - יצא.
- י. **המצוה** היא לספור תיכף בתחילת הלילה אחר צאת הכוכבים, ולכן יברך אדם מיד כשיוכר ולא ידחה את הספירה. ובדיעבד יכול לספור עם ברכה כל הלילה עד עלות השחר. (עיין כה"ח תפס ס"ק יב).
- יא. **אפשר** לספור גם לפני תפילת ערבית, ובלבד שיהיה אחרי "צאת הכוכבים", ויש מקפידים לספור אחרי התפילה, ואם חושש שישכח יכול לספור גם לפני. (עיין כה"ח).
- יב. **יש נוהגים** לספור אחרי קדיש "תתקבל" שלאחר עמידה של ערבית, ומנהג הספרדים בירושלים לספור אחרי "עלינו לשבח". (כה"ח שם ס"ק קב).
- יג. **במוצאי שבת** ויום טוב סופרים ספירת העומר קודם הבדלה, כדי לאחר את יציאת השבת. (שו"ע תפס סעי' ט. כה"ח שם).

סיפור השבוע
מעשיהם של צדיקים

סבלנות של רב

סיפר מוטי שמריה: אשתי עבדה בהוראה מטעם משרד החינוך, אבל היו לה מעט שעות שבועיות. באחד הימים הוצעה לה משרת הוראה מטעם גוף אחר שאינו משרד החינוך עם הרבה יותר שעות ועם תנאים הרבה יותר משופרים. היא התלבטה האם לעזוב את משרתה הבטוחה במשרד החינוך בעבור המשרה האטרקטיבית שהוצעה לה והתקשתה להחליט. הצעתי לה שנשאל את הרב זצ"ל והיא הסכימה.

הגעתי אל הרב בשליחותה, ולאחר ששאלתי מה ששאלתי ענה לי הרב שעליה להישאר במשרד החינוך. כאשר חזרתי הביתה וסיפרתי לאשתי את תשובתו של הרב היא הסתפקה ואמרה לי: אולי לא סיפרת לרב את כל הלבטים שלי? אני מבקשת ממך שתגיע אליו שוב ותפרט בפניו את הכול.

לא היה לי נעים, אך ידעתי שהרב לא יקפיד עלי, הגעתי שוב אל הרב, ושוב הרב ענה את אותה התשובה: להישאר במשרד החינוך. אך גם הפעם אשתי הייתה בספקות וביקשה שאשאל את הרב בשלישית. הפעם היה לי מאוד לא נעים, למרות שהרב ותרן ולא יקפיד, אבל איך אעזו לשאול את אותה שאלה שלוש פעמים, וזמנו של הרב הוא כל כך יקר. רציתי מאוד לשמח את אשתי, ולכן הגעתי שוב לשאול את הרב. אלא שעכשיו, עוד בטרם פתחתי את פי, אמר לי הרב בחיך: להישאר במשרד החינוך.

אחרי כל זה אשתי אכן שמעה בקול הרב בלב שלם וללא ספקות ונשארה בעבודתה במשרד החינוך. לעומת זאת, חברתה שעבדה איתה ועברה למשרה השנייה שהוצעה גם לה פוטרה מעבודתה בסוף אותה השנה. הרב כנראה ראה ברוח קודשו את כל המהלך, וברוך ה' מנע מאיתנו את עוגמת הנפש הזאת.

תעשה מהר ותצליח

סיפר מוטי שמריה: רציתי לבנות קומה נוספת לביתי וידעתי שבנייה היא תהליך ארוך וממושך, הכוללת אישורים רבים והשגת רישיון. ביקשתי ברכה מהרב אליהו זצ"ל, ותשובתו הייתה: תעשה מהר ותצליח.

לא הבנתי איך ליישם את הברכה של הרב, אבל ידעתי שיש לו רוח הקודש, ומה שהוא אומר - קורה. הלכתי לעירייה וביקשתי אישור, והפקידה השיבה לי שזה לוקח לפחות שלושה חודשים, ולפעמים הרבה יותר. זה לא נראה לי ה"מהר" שהרב אמר. **סיפרתי** על כך לחבר בתל אביב, והוא השיב: תן לי ואסדר לך את העניין במהירות. כעבור שבועיים הוא התקשר ואמר שיש לו אפשרות לקבל אישור מיידית תמורת 1,500 שקלים.

שילמתי לו את הכסף וקיבלתי את האישור לבנות. כשהרישיון הגיע לעובדת במשרד, היא לא האמינה שהשגתי את כל האישורים תוך זמן קצר כל כך. תוך שבועיים היה לי אישור בנייה ובניתי כפי שרציתי, כברכת הרב.

(**"אביהם של ישראל" 9**)

בשורה משמחת - מוסיפים אורה

כל שבת מיד לאחר התפילה בנץ **שיעור בהלכות שבת** (20 דקות)

שיעור בהלכות וגמרא:

א'-ה' - לפני תפילת מנחה (18:00 משוער)

שבת - שעה לפני מנחה

ברוכים הבאים בשם ד'

לקבלת העלון במייל:

ateretme@gmail.com

או להוריד מן האתר:

www.עטרת-מרדכי.co.il

יש גם עלון לילדים היקרים...

רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או סלי מזון לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, דיווג הגון או לעילוי נשמת?

פנו ל: בית תורה וחסד - עטרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מדאר 31 רחובות. ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

רחמים אלקלעי ז"ל בן לורה ואלברט, בנימין בן מרים, שארל בן שלמה, מכלוף בן פרחא, אברהם בן אפרים, שלמה בן איסטרייליה, חמסה מיסא בת שושנה, לאה בת אסתר, שרה אגודס בת חורשיד, כמסט חגי' בת זגיירה, אדיה רחל, רחל בכריה בת סברסה, מרים בת שדרה, דבורה בת שלמה וזלמן **ת.נ.צ.ב.ה**